

Obowiązki organu prowadzącego przedszkole oraz dyrektora przedszkola w zakresie organizowania bezpiecznej drogi i dowozu dzieci do przedszkola

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),
Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 1994 r. Nr 111 poz. 535 ze zm.).

Podstawowe regulacje w zakresie organizowania bezpiecznego dowozu dzieci do przedszkola

Zgodnie z postanowieniami *Ustawy o systemie oświaty* – sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych powinna być ustalona tak, aby wszystkie dzieci 6-letnie zamieszkałe na obszarze gminy miały możliwość spełniania obowiązku odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego, a droga dziecka 6-letniego z domu do najbliższego publicznego przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej nie przekraczała 3 km.

Jeżeli droga dziecka 6-letniego z domu do najbliższego publicznego przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej przekracza 3 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka lub zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

Zapewnienie warunków do spełnienia obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego jako zadanie własne gminy

Ustawowy obowiązek zapewnienia dostępu do przedszkola i innych form dla dzieci 6-letnich ma ścisły związek z wynikającym z art. 14 ust. 3 obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego.

Wychowanie przedszkolne – realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego – obejmuje co do zasady dzieci w wieku 3–6 lat. Jednakże dziecko w wieku 6 lat jest zobowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu albo w oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej. Zatem, pomijając obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci 6-letnich, korzystanie z usług przedszkoli pozostaje prawem, a nie obowiązkiem rodziców.

Obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat.

Zadania dyrektora przedszkola

Przy realizacji ustawowego obowiązku związanego z dowozem dzieci 6-letnich do przedszkola dyrektor powinien ściśle współpracować z gminą. Przede wszystkim do jego zadań należy ustalenie listy dzieci – na podstawie wniosków, które napłynęły od rodziców. Zakres obowiązków dyrektora obejmuje też bieżącą współpracę z organizatorem transportu i opiekunami w czasie dowozu. Na początku roku dyrektor przedszkola powinien przedstawić rodzicom regulamin dowozu dzieci do przedszkola, a także poinformować rodziców, że to oni ponoszą odpowiedzialność za bezpieczeństwo dzieci dochodzących z miejsca zamieszkania do przystanku autobusowego oraz powracających po zajęciach z przystanku do domu. Dyrektor przedszkola powinien mieć także wpływ na kontrolę zachowania dzieci w autobusie w trakcie ich dowożenia zgodnie z zapisami w statucie przedszkola.

Ustawodawca nakłada na gminę obowiązek zapewnienia opieki „w czasie przewozu”, ale nie przed i po jego wykonaniu. Przewóz dzieci powinien być wspólnie zorganizowany przez dyrektora przedszkola i organy gminy tak, aby dzieci nie pozostawały bez opieki, np. oczekując na autobus po zakończonych zajęciach. „Zapewnienie opieki” nie oznacza jednak, że sprawującym opiekę musi być nauczyciel. Możliwe jest sprawowanie opieki przez jakąkolwiek osobę pełnoletnią, która jest zdolna do ponoszenia odpowiedzialności (karnej, cywilnej) za działanie lub zaniechanie w związku ze sprawowaną opieką – nawet przez kierowcę pojazdu wykonującego przewóz (jako że ustawodawca nie określa wyraźnie, że opiekę tę ma sprawować osoba wyłącznie do tego celu wyznaczona).

Sposób realizacji obowiązku gminy jako zadania własnego i podmiot odpowiedzialny za sprawowanie opieki nad dziećmi podczas przewozu

Sposób realizacji obowiązku dowożenia dzieci pozostawia się gminie, która może zarówno zapewniać przewóz własnymi środkami transportu i za pośrednictwem własnej jednostki organizacyjnej (np. zakładu budżetowego lub komunalnego przedsiębiorstwa komunikacyjnego), jak i powierzyć to zadanie wyspecjalizowanemu przedsiębiorcy na zasadzie udzielenia zamówienia publicznego. Chodzi przy tym nie tylko o dowóz do przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, ale także z powrotem do domu.

Transport ma być „bezpłatny”, co również oznacza zakaz pobierania jakichkolwiek, zwłaszcza ukrytych, opłat na poczet pokrycia kosztów przewozu. Określenie „bezpłatny” odnosi się także do opieki.

Czy wszystkie dzieci uczęszczające do przedszkola znajdują się w gronie uprawnionych?

W świetle art. 14a uso. uprawnione do bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka do najbliższego publicznego przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej – są jedynie dzieci 6-letnie. Podobnie rzecz ma się w przypadku zwrotu kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice z domu.